ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลทางพันธุพิษของแลนเนทต่อลิม โฟไซต์ของเกษตรกร อำเภอสารภีและอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวพิศมัย คลังสินศิริกุล

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีววิทยา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ. หัทยา กาวีวงศ์

ประธานกรรมการ

รศ. คร. ดาวรุ่ง กังวานพงศ์

กรรมการ

บทกัดย่อ

สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชนั้นเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย ทั้งต่อตัวเกษตรกรผู้ใช้โดย ตรงรวมไปถึงผู้ที่ทำงานอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่ที่มีการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช การวิจัย ครั้งนี้จึง ได้ศึกษาผลของแลนเนท 40 ต่อลิมโพ่ไซต์ของเกษตรกรอำเภอสารภีและเกษตรกรอำเภอ จอมทองซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นประจำเปรียบเทียบกับบุคลากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่เคยใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยการเพาะเลี้ยงเซลล์ลิม โฟไซต์ 24 ชั่วโมง แล้วเติมแลนเนท 40 ความเข้มข้น 1.80 mM เมื่อครบ 48 ชั่วโมง จึงทำการ ้เก็บเกี่ยวเซลล์เพื่อตรวจนับจำนวนเมทาเฟสและคำนวณค่าคัชนีการแบ่งเซลล์รวมทั้งวิเคราะห์ความ ผิดปกติของโครโมโซม ผลการทคลองพบว่า ในชุดควบคุมเกษตรกรอำเภอสารภีมีค่าดัชนีการแบ่ง เซลล์ที่ต่ำกว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนเกษตรกรอำเภอ จอมทองมีค่าดัชนีการแบ่งเซลล์ต่ำกว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม แลนเนท 40 มีผลทำให้ค่าคัชนีการแบ่งเซลล์น้อยกว่าชุดควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < 0.05) และเมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีการแบ่งเซลล์ที่ลดลงจากชุคควบ พบว่าเกษตร กรอำเภอจอมทองมีค่าคัชนีการแบ่งเซลล์ที่ลดลง คุมระหว่างกลุ่มตัวอย่างประชากร แตกต่างจากบุคลากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p 0.05) แต่เกษตรกรอำเภอ สารภีมีค่าคัชนีการแบ่งเซลล์ที่ลดลงแตกต่างจากบุญลากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ สำหรับผลของแลนเนท 40 ต่อจำนวนความผิดปกติของโครโมโซม พบว่า ในชุดควบ กุมเกษตรกรทั้ง 2 อำเภอมีจำนวนความผิดปกติของโครโมโซมมากกว่าบุคลากรมหาวิทยาลัย เชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < 0.05) ในตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม แลนเนท 40 ทำให้ เกิดความผิดปกติของโครโมโซมมากกว่าชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < 0.05) และเมื่อ เปรียบเทียบจำนวนความผิดปกติของโครโมโซมระหว่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม พบว่าเกษตรกร อำเภอจอมทองมีความผิดปกติของโครโมโซมมากกว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างไม่มีนัย สำคัญทางสถิติ แต่เกษตรกร อำเภอสารภีมีความผิดปกติของโครโมโซมมากกว่าบุคลากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < 0.05) โดยเกษตรกร อำเภอจอมทองมีจำนวน ความผิดปกติของโครโมโซมที่เพิ่มขึ้นน้อยที่สุด และเกษตรกร อำเภอสารภีมีจำนวนความผิดปกติของโครโมโซมที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title

Genotoxic Effect of Lannate on Lymphocytes of

Agriculturists in Saraphi and Chom Thong Districts

Chiang Mai Province

Author

Miss. Phitsamai Klangsinsirikul

Degree

Master of Science (Biology)

Thesis Advisory Committee

Asst. Prof. Hattaya Kaweewong

Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Daoroong Kangwanpong

Member

ABSTRACT

Lannate 40, commonly used in agriculture is one of dangerous pesticide for the health of agriculturists and people who is working nearby. Therefor the effect of Lannate 40 on lymphocytes of the agriculturists routinely exposed to Lannate 40 in Saraphi and Chom Thong district were studied compared to non-exposure group from Chiang Mai University. Human lymphocytes were cultured for 24 hours and treated with 1.80 mM of Lannate 40 another 24 hours. After that, lymphocytes were harvested for metaphase counts, mitotic index calculation and chromosome aberration analysis. The results showed that control samples from Saraphi but not from Chom Thong district had significantly decreased in mitotic index compared to those of non-exposure group. The mitotic index was decreased (p<0.05) whereas chromosome aberration was increased (p<0.05) significantly in all groups of samples treated with Lannate 40 compared to those of control samples (without Lannate 40). When compared between the three groups of volunteers, it was found that samples from Chom Thong but not from Saraphi district had significantly decreased in mitotic index compared to those of non-exposure group (p<0.05). However, when studied chromosome aberration, samples from Saraphi but not from Chom Thong

district, showed a significantly increase in chromosome aberration when compared to those of non-exposure group (p<0.05). The increments in chromosome aberration from control samples in each group of volunteers were also studied. There was a lower increment in chromosome aberration in Chom Thong group compared to non-exposure group. On the other hand, the increment in chromosome aberration in Saraphi group was higher than that of non-exposure group.

